

[illegible]

الحمد لله الذي جعل القرآن الكريم منارة للهدى

[illegible][illegible]

۱- کتب و اسناد
 ۲- کتب و اسناد
 ۳- کتب و اسناد
 ۴- کتب و اسناد
 ۵- کتب و اسناد
 ۶- کتب و اسناد
 ۷- کتب و اسناد
 ۸- کتب و اسناد
 ۹- کتب و اسناد
 ۱۰- کتب و اسناد

وَصِفَاتِهِ وَقِيلَتْ جَمِيعَ أَحْكَامِهِ!

اور صفاتوں کے ساتھ ہے اور میں نے اُنہی کے تمام احکام قبول کئے!

سوال۔ ایمان مُفَصَّل کیا ہے۔

جواب۔ ایمان مُفَصَّل یہ ہے :- اٰمَنْتُ بِاللّٰهِ وَصَلَّيْتُكَ

ترجمہ :- ایمان لایا میں اللہ پر اور اس کے فرشتوں پر

وَكُتِبَہٗ وَرُسُلِہٖ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَالْقَدْرِ خَيْرِہٖ

اور اس کی کتابوں پر اور اس کے رسولوں پر اور قیامت کے دن پر اور اس پر کہ اچھی

وَشَرِّہٖ مِنْ اللّٰهِ تَعَالٰی وَالْبَحْثِ بَعْدَ الْمَوْتِ!

اور بری تقدیر خدا تعالیٰ کی طرف سے ہوتی ہے اور موت کے بعد اُٹھائے جانے پر!

سوال۔ تمہیں کس نے پیدا کیا؟

جواب۔ ہمیں اور ہمارے ماں باپ اور آسمانوں اور زمینوں اور

تمام مخلوق کو خدا تعالیٰ نے پیدا کیا ہے!

سوال۔ اللہ تعالیٰ نے دنیا کو کس چیز سے پیدا کیا؟

جواب۔ اپنی قدرت اور اپنے حکم سے پیدا کیا ہے!

سوال۔ جو لوگ خدا تعالیٰ کو نہیں مانتے انھیں کیا کہتے ہیں؟

جواب۔ انھیں کافر کہتے ہیں!

سوال۔ جو لوگ کہ خدا تعالیٰ کے سوا اور چیزوں کی پوجا کرتے ہیں

[illegible]

فان كان في ذلك وقت من ايامهم

1/2

استقامت و استقامت و استقامت

۱۰۰

نہدہ از کس و نہدہ از کس

از کتب معتبره و از کتب معتبره و از کتب معتبره

کتاب الفیہ فی التفسیر

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

نمبر اول، استغفر بیست و دو - در یک مرتبه پند بیست و دو مرتبه

فانتم به انما كنتم كمن يمشي بكاهن كاهن

[illegible]

بسم الله الرحمن الرحيم

کتاب التمهید فی معرفة الحقايق فی فروع الفقه

[illegible]

عبدالمطلب تھا! ~~پھر~~

سوال۔ ہمارے پیغمبر صلی اللہ علیہ وسلم اور پیغمبروں سے مرتبے میں بڑے ہیں یا چھوٹے؟

جواب۔ ہمارے پیغمبر مرتبے میں سب پیغمبروں سے بڑے اور خدائے تعالیٰ کی ساری مخلوق سے زیادہ بزرگ ہیں! —

سوال۔ حضرت محمد مصطفیٰ صلی اللہ علیہ وسلم تمام عمر کہاں رہے؟

جواب۔ تریپن سال کی عمر تک اپنے شہر مکہ معظمہ میں رہے اس کے بعد خدائے تعالیٰ کے حکم سے مدینہ منورہ میں چلے گئے اور دس سال وہاں رہے پھر تریستھ سال کی عمر میں وفات پائی! —

سوال۔ اگر کوئی حضرت محمد مصطفیٰ صلی اللہ علیہ وسلم کو نہ مانے وہ کیسا ہے؟

جواب۔ جو شخص حضرت کو خدا تعالیٰ کا رسول نہ مانے وہ بھی کافر ہے!

سوال۔ حضرت محمد مصطفیٰ صلی اللہ علیہ وسلم کو ماننے کا کیا مطلب ہے؟

جواب۔ حضرت کو ماننے کا یہ مطلب ہے کہ آپ کو خدا تعالیٰ کا بھیجا

ہوا پیغمبر یقین کرے، اور خدائے تعالیٰ کے بعد ساری مخلوق سے آپ کو

افضل سمجھے اور آپ سے محبت رکھے، اور آپ کے حکموں کی تابعداری کرے

سوال۔ یہ کیسے معلوم ہوا کہ حضرت محمد مصطفیٰ خدائے تعالیٰ کے پیغمبر ہیں؟

۱۔ جہاں پر یا صلعم لکھا ہوا دیکھو اسے صلی اللہ علیہ وسلم پڑھو ۱۲

اگرچہ حضورؐ نے دنیا میں کسی سے علم نہیں سیکھا، لیکن خدا تعالیٰ نے آپ کو تمام مخلوق سے زیادہ علم دیا تھا۔

سوال - حضرت جبریل علیہ السلام کون ہیں؟

جواب - فرشتے ہیں۔ خدا تعالیٰ کے حکم پیغمبروں کے پاس لاتے تھے!

سوال - مسلمان خدا تعالیٰ کی بندگی کیسے کرتے ہیں؟

جواب - نماز پڑھتے ہیں۔ روزے رکھتے ہیں، مال کی زکوٰۃ دیتے ہیں، حج ادا کرتے ہیں!

سوال - نماز کسے کہتے ہیں؟

جواب - نماز خدا تعالیٰ کی عبادت اور بندگی کرنے کا ایک خاص طریقہ

ہے جو خدا تعالیٰ نے قرآن مجید میں اور حضرت رسول مقبول صلعم نے حدیثوں

میں مسلمانوں کو سکھایا ہے!

سوال - بندگی کا وہ طریقہ جسے نماز کہتے ہیں کیا ہے؟

جواب - گھر میں یا مسجد میں خدا تعالیٰ کے سامنے ہاتھ باندھ کر کھڑے

ہوتے ہیں اور قرآن شریف پڑھتے ہیں۔ خدا تعالیٰ کی تسبیحیں بیان کرتے

ہیں، اس کی بزرگی، اور تعظیم کرتے ہیں، اس کے سامنے جھک

جاتے ہیں اور زمین پر سر رکھ کر اس کی بڑائی اور اپنی عاجزی اور ذلت

ظاہر کرتے ہیں!

۱- در این کتاب که در این کتاب است
 ۲- در این کتاب که در این کتاب است
 ۳- در این کتاب که در این کتاب است
 ۴- در این کتاب که در این کتاب است
 ۵- در این کتاب که در این کتاب است
 ۶- در این کتاب که در این کتاب است
 ۷- در این کتاب که در این کتاب است
 ۸- در این کتاب که در این کتاب است
 ۹- در این کتاب که در این کتاب است
 ۱۰- در این کتاب که در این کتاب است

سوال - پانچوں نمازوں کے نام کیا ہیں؟

جواب - پہلی نماز فجر جو صبح کے وقت سورج نکلنے سے پہلے پڑھی جاتی ہے!
دوسری نماز ظہر جو دوپہر کو سورج ڈھلنے کے بعد پڑھی جاتی ہے!
تیسری نماز عصر جو سورج چھپنے سے دو ڈیڑھ گھنٹے پہلے پڑھی جاتی ہے!
چوتھی نماز مغرب جو شام کو سورج چھپنے کے بعد پڑھی جاتی ہے!
پانچویں نماز عشاء جو ڈیڑھ دو گھنٹے رات آنے پر پڑھی جاتی ہے!

سوال - اذان کسے کہتے ہیں؟

جواب - جب نماز کا وقت آجاتا ہے تو نماز سے کچھ دیر پہلے ایک شخص کھڑے ہو کر زور زور سے یہ الفاظ کہتا ہے :-

اَللّٰهُ اَكْبَرُ اَللّٰهُ اَكْبَرُ اَللّٰهُ اَكْبَرُ اَللّٰهُ اَكْبَرُ
اللہ بے بڑا ہے اللہ بے بڑا ہے اللہ بے بڑا ہے اللہ بے بڑا ہے

اَشْهَدُ اَنْ لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ اَشْهَدُ اَنْ لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ
گواہی دیتا ہوں میں کہ اللہ کے سوا کوئی معبود نہیں گواہی دیتا ہوں میں کہ اللہ کے سوا کوئی معبود نہیں

اَشْهَدُ اَنَّ مُحَمَّدًا رَّسُوْلُ اللّٰهِ اَشْهَدُ اَنَّ مُحَمَّدًا رَّسُوْلُ اللّٰهِ
گواہی دیتا ہوں میں کہ محمد اللہ کے رسول ہیں گواہی دیتا ہوں میں کہ محمد اللہ کے رسول ہیں

سُحِّي عَلَى الصَّلٰوةِ سَحِيٌّ عَلَى الصَّلٰوةِ
آؤ! نماز کے لئے آؤ! نماز کے لئے

کہتے ہیں اور نماز پڑھانے والے کو امام۔ اور اس کے پیچھے نماز پڑھنے والوں کو مُقْتَدِیٰ کہتے ہیں!

سوال۔ اکیلے نماز پڑھنے والے کو کیا کہتے ہیں؟

جواب۔ اکیلے نماز پڑھنے والے کو مُتَفَرِّد کہتے ہیں!

سوال۔ جو مکان خاص نماز پڑھنے کے لئے بنایا جاتا ہے اور اس میں

جماعت سے نماز ہوتی ہے اُسے کیا کہتے ہیں؟

جواب۔ اُسے مسجد کہتے ہیں!

سوال۔ مسجد میں جا کر کیا کرنا چاہیے؟

جواب۔ مسجد میں نماز پڑھے، قرآن شریف پڑھے یا اور کوئی وظیفہ پڑھے یا

ادب سے چپکا بیٹھا رہے۔ مسجد میں کھیلنا۔ کودنا۔ شور مچانا بُری بات ہے!

سوال۔ نماز پڑھنے سے کیا فائدہ ہوتا ہے؟

جواب۔ نماز پڑھنے میں بہت سے فائدے ہیں تھوڑے سے

فائدے ہم تم کو بتاتے ہیں:-

(۱) نمازی آدمی کا بدن اور کپڑے پاک صاف اور سُخڑے رہتے ہیں۔

(۲) نمازی آدمی سے خدا تعالیٰ راضی اور خوش ہوتا ہے۔

(۳) حضرت محمد مصطفیٰ صلی اللہ علیہ وسلم نمازی سے راضی اور خوش ہوتے ہیں۔

(۴) نمازی آدمی خدا تعالیٰ کے نزدیک نیک ہوتا ہے۔

کفر حکم انما یستحق ان یتوب
 و یغفر له و یؤخر له

و یؤخر له

و یؤخر له و یؤخر له و یؤخر له

و یؤخر له و یؤخر له و یؤخر له

و یؤخر له و یؤخر له و یؤخر له

و یؤخر له و یؤخر له و یؤخر له

و یؤخر له و یؤخر له و یؤخر له

و یؤخر له و یؤخر له و یؤخر له

و یؤخر له و یؤخر له و یؤخر له

و یؤخر له و یؤخر له و یؤخر له

و یؤخر له و یؤخر له و یؤخر له

و یؤخر له و یؤخر له و یؤخر له

و یؤخر له و یؤخر له و یؤخر له

و یؤخر له و یؤخر له و یؤخر له

و یؤخر له و یؤخر له و یؤخر له

و یؤخر له و یؤخر له و یؤخر له

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 تسمیہ اللہ کے نام سے شروع کرتا ہوں جو بڑا مہربان نہایت رحم والا ہے

سورۃ فاتحہ (یا اے محمد شریف) الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ
 ہر قسم کی تعریفیں اللہ کے لائق ہیں جو تمام جہانوں کا پالنے والا ہے

الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝ مَلِكِ يَوْمِ الدِّينِ ۝ إِيَّاكَ نَعْبُدُ
 بڑا مہربان نہایت رحم والا ہے روز جزا کا مالک (اے اللہ) ہم تیری ہی عبادت کرتے ہیں

وإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ ۝ اهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ ۝
 اور تجھ ہی سے مدد مانگتے ہیں ہم کو سیدھے راستے پر چلا

صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ ۝ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ
 ان لوگوں کے راستے پر جن پر تو نے انعام فرمایا ہے نہ ان کے راستے پر جن پر تیرا غضب نازل ہوا

وَلَا الضَّالِّينَ ۝

اور نہ گمراہوں کے راستے پر!

سورۃ کوثر اِنَّا اعْطَيْنَاكَ الْكِتَابَ ۝ فَصَّلْ لِي رَبِّكَ
 (اے نبی) ہم نے تم کو کوثر عطا کی ہے پس تم اپنے رب کے لئے نماز کرو

وَاخْشِ ۝ اِنَّ شَانِئَكَ هُوَ الْاَكْبَرُ ۝
 اور قربانی کرو بیشک تمھارا دشمن ہی بے نام و نشان ہو جانے والا ہے

مِنَ الْجَنَّةِ وَالنَّاسِ ۝

جنوں میں سے ہو یا آدمیوں میں سے !

کوع یعنی جھکنے کی حالت کی تسمیہ

سُبْحَانَ رَبِّيَ الْعَظِيمِ

پاکی بیان کرتا ہوں اپنے پروردگار بزرگ کی

قومہ یعنی کوع سے اُٹھنے کی تسمیہ

سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ حَمِدَهُ

اللہ نے (اس کی) سن لی جس کو اس کی تعریف

رَبَّنَا لَكَ الْحَمْدُ

اے ہمارے پروردگار تیرے ہی واسطے تمام تعریف ہے

اسی قومہ کی تسمیہ

سجدہ یعنی زمین پر سر رکھنے کی حالت کی تسمیہ

سُبْحَانَ رَبِّيَ الْأَعْلَى

پاکی بیان کرتا ہوں میں اپنے پروردگار بزرگ کی

التَّحِيَّاتُ لِلَّهِ وَالصَّلَوَاتُ

تمام قوی عبادتیں اور تمام فعلی عبادتیں اور تمام

وَالطِّيبَاتُ السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

مالی عبادتیں اللہ ہی کے لیے ہیں سلام تم پر اے نبی اور اللہ کی رحمت اور اس کی برکتیں سلام ہو تم پر

السَّلَامُ عَلَيْنَا وَعَلَى عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ

اور اللہ کے نیک بندوں پر گواہی دیتا ہوں میں کہ اللہ کے سوا کوئی معبود

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين

والمؤمنين
والأئمة
العليين

والمؤمنين
والأئمة
العليين

والمؤمنين
والأئمة
العليين

والمؤمنين
والأئمة
العليين

والمؤمنين
والأئمة
العليين

والمؤمنين
والأئمة
العليين

والمؤمنين
والأئمة
العليين

مَغْفِرَةً مِّنْ عِنْدِكَ وَارْحَمْنِي إِنَّكَ أَنْتَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ
خاص بخشش سے مجھ کو بخش دے اور مجھ پر رحم فرما دے بیشک تو ہی بخشنے والا نہایت رحم والا ہے!

السلام عليكم ورحمة الله

سلام ہو تم پر اور اللہ کی رحمت!

نماز کے بعد کی دعا | اللَّهُمَّ أَنْتَ السَّلَامُ وَمِنْكَ
اے اللہ تو ہی سلامتی دینے والا ہے اور تیری ہی طرف سے

السلام تبارکت یا ذا الجلال والإكرام

سلامتی (مل سکتی) ہے بہت برکت والا ہے تو نے عظمت اور بزرگی والے!

دعا سے قوت | اللَّهُمَّ إِنَّا نَسْتَغِيثُكَ وَنَسْتَغْفِرُكَ
اے اللہ ہم تجھ سے مدد مانگتے ہیں اور مغفرت طلب کرتے ہیں

وَنُؤْمِنُ بِكَ وَنَتَوَكَّلُ عَلَيْكَ وَنُشْنِي عَلَيْكَ الْخَيْرَ وَ

اور تیرے اوپر ایمان لاتے ہیں اور تیرے اوپر بھروسہ رکھتے ہیں اور تیری بہتر تعریف کرتے ہیں اور تیرا

نَشْكُرُكَ وَلَا نَكْفُرُكَ وَنَخْلَعُ وَنَتَّقُكَ مِنْ يَفْجُرُكَ

شکرا ادا کرتے ہیں اور تیری ناشکری نہیں کرتے اور علیحدہ کر دیتے ہیں اُس شخص کو جو تیری نافرمانی

اللَّهُمَّ إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِلَيْكَ نَسْجُدُ وَنُصَلِّي وَنُحَدِّثُ

کرتے۔ اے اللہ ہم تیری ہی عبادت کرتے ہیں اور خاص تیرے لیے نماز پڑھتے اور سجدہ کرتے ہیں اور تیری ہی عبادت

ہاتھ تین بار دھونا چاہیے۔ پھر ہاتھ پانی سے تڑکر کے (جھگو کر) مسح کا مسح کرو۔ پھر کانوں کا مسح کرو۔ پھر گردن کا مسح کرو۔ مسح صرف ایک ایک مرتبہ کرنا چاہیے۔ پھر تین تین مرتبہ دونوں پاؤں ٹخنوں سمیت دھوؤ۔ پہلے دایاں پاؤں پھر بایاں دھونا چاہیے!

نماز پڑھنے کا طریقہ

سوال۔ نماز پڑھنے کا طریقہ کیا ہے؟

جواب۔ نماز پڑھنے کا طریقہ یہ ہے کہ:-

وضو کر کے، پاک کپڑے پہن کر، پاک جگہ پر، قبلہ کی طرف منہ کر کے کھڑے ہو۔ نماز کی نیت کر کے دونوں ہاتھ کانوں تک اٹھاؤ اور اَللّٰهُ اَكْبَرُ کہہ کر ہاتھوں کو ناف کے نیچے باندھ لو۔ داہنا ہاتھ اوپر اور بایاں ہاتھ اُس کے نیچے رہے۔ نماز میں ادھر اُدھر نہ دیکھو۔ ادب سے کھڑے ہو۔ خدا تعالیٰ کی طرف دھیان رکھو۔ ہاتھ باندھ کر ثناء: سُبْحَانَكَ اللّٰهُمَّ وَبِحَمْدِكَ وَتَبَارَكَ اسْمُكَ وَتَعَالٰی جَدُّكَ وَلَا إِلٰهَ غَيْرُكَ پھر نعوذُ بِكَ بِاللهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيْمِ اور نسمیہ یعنی بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

طرف منہ موڑ لو۔ یہ دو رکعت نماز پوری ہو گئی۔ سلام پھیرنے کے بعد اَللّٰهُمَّ اَنْتَ السَّلَامُ وَصَلَّیْكَ السَّلَامُ تَبَارَکْتَ یَا ذَا الْجَلَالِ وَالْاِکْبَارِ۔ اور ہاتھ اٹھا کر دعا مانگو ہاتھ بہت زیادہ نہ اٹھاؤ یعنی کندھوں سے اونچے نہ کرو۔ دعا سے فارغ ہو کر دونوں ہاتھ منہ پر پھیر لو۔

سوال۔ دونوں سجدوں کے درمیان میں اور تشہد پڑھنے کی حالت میں کس طرح بیٹھنا چاہیے؟

جواب۔ داہنا پاؤں کھڑا رکھو۔ اور اس کی انگلیاں قبلہ کی طرف رہیں اور بائیں پاؤں بچھا کر اُس پر بیٹھ جاؤ۔ بیٹھنے کی حالت میں دونوں ہاتھ گھٹنوں پر رکھنے چاہئیں!

سوال۔ امام اور منفرد اور مقتدی کی نمازوں میں کچھ فرق ہوتا ہے یا نہیں؟

جواب۔ ہاں۔ امام اور منفرد اور مقتدی کی نماز میں کھڑا سا فرق ہے۔

ایک فرق یہ ہے کہ امام اور منفرد پہلی رکعت میں شمار کے بعد اَعُوْذُ بِاللّٰهِ اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ اور سورۃ پڑھتے ہیں اور دوسری رکعت میں بِسْمِ اللّٰهِ اور

فانتبه آرتی

یاد آید که در این کتاب در بیان آیتها و آیات الهیه - آیات الهیه
از آیه اولی که در این کتاب است

نفسه را از این آیه - آیه اولی که در این کتاب است - آیه اولی که در این کتاب است
سیر را از این آیه - آیه اولی که در این کتاب است - آیه اولی که در این کتاب است
در این کتاب است - آیه اولی که در این کتاب است - آیه اولی که در این کتاب است
را که - آیه اولی که در این کتاب است - آیه اولی که در این کتاب است
بجای که - آیه اولی که در این کتاب است - آیه اولی که در این کتاب است
تر از این آیه - آیه اولی که در این کتاب است - آیه اولی که در این کتاب است
فانتبه آرتی

در این کتاب است - آیه اولی که در این کتاب است - آیه اولی که در این کتاب است
آیه اولی که در این کتاب است - آیه اولی که در این کتاب است - آیه اولی که در این کتاب است

در این کتاب است - آیه اولی که در این کتاب است - آیه اولی که در این کتاب است
آیه اولی که در این کتاب است - آیه اولی که در این کتاب است - آیه اولی که در این کتاب است
در این کتاب است - آیه اولی که در این کتاب است - آیه اولی که در این کتاب است
آیه اولی که در این کتاب است - آیه اولی که در این کتاب است - آیه اولی که در این کتاب است

در این کتاب است - آیه اولی که در این کتاب است - آیه اولی که در این کتاب است
آیه اولی که در این کتاب است - آیه اولی که در این کتاب است - آیه اولی که در این کتاب است

جواب - نماز سنت یا نفل کی تین رکعتیں نہیں ہوتیں۔ دو یا چار رکعتیں ہی پڑھی جاتی ہیں!

سوال - رکوع کرنے کا صحیح طریقہ کیا ہے؟

جواب - رکوع اس طرح کرنا چاہیے کہ کمر اور سر برابر رہیں۔ یعنی سر نہ مگر سے اونچا رہے نہ نیچا ہو جائے۔ اور دونوں ہاتھ پسلیوں سے علیحدہ رہیں اور گھٹنوں کو ہاتھوں سے مضبوط پکڑ لیا جائے!

سوال - سجدہ کرنے کا ٹھیک طریقہ کیا ہے؟

جواب - سجدہ اس طرح کرنا چاہیے کہ ہاتھوں کے پنجے زمین پر رہیں اور کلاٹیاں اور کہنیاں زمین سے اونچی رہیں۔ اور پیٹ رانوں سے علیحدہ رہے۔ اور دونوں ہاتھ پسلیوں سے الگ رہیں!

سوال - نماز کے بعد انگلیوں پر شمار کر کے کیا پڑھتے ہیں؟

جواب - سُبْحَانَ اللَّهِ ۳۳ بار اَلْحَمْدُ لِلَّهِ ۳۳ بار اَللّٰهُ اَكْبَرُ ۳۳ بار پڑھنا چاہیے۔ اس کا بہت بڑا ثواب ہے!

2143

تعلیم الاسلام کا پہلا حصہ ختم ہوا

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

وَالْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ وَالْحَنَافُ وَالْأَجْمَلُ وَالْأَجْمَلُ وَالْأَجْمَلُ وَالْأَجْمَلُ

وَمِنْهُمْ مَن يَخُصِمُ مَا أَفَاءَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَيَسْتَرْفِضُوهُ ۚ فَيَرْسِلُوهُ مَخِطَتُهُ يَمْشِي فِي الْبِلَادِ فَإِذَا هُوَ فِي شَأْنٍ ۚ

[illegible]

من

وَأَمَّا الْفُلُ فَأُرْسِلَتْ بِرَحْمَةٍ مِنَّا لِيُبَيِّنَ لَكُمْ آيَاتِنَا وَلَعَلَّكُمْ تَعْلَمُونَ

مَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا

وَأَمَّا الْفُلُ فَأَنزَلْنَاهُ ذِي الْحِجَّةِ فَالْحُمَّى يَوْمَ لَا يُصَلِّيهِ إِلَّا الْغُلَامُ الْهَجْلُ وَالْكَبِيرُ الْأُمْلُ

وَاللَّهُ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَيَخْتَارُ ۚ وَمَا يُدْرِيكَ إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكَ الرِّيسَةَ وَيُقِيمَ فِيكَ الْوَسْطِيَّةَ ۚ وَكَذَلِكَ يَهْدِي اللَّهُ لِمَنْ يَشَاءُ ۚ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ۚ

مَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا

وَأَمَّا الْفُلُ فَأُرْسِلَتْ بِرَحْمَةٍ مِنَّا لِيُبَيِّنَ لَكُمْ آيَاتِنَا فَتَدَارَكُوا أَعْيُنَكُمْ عَمَّا فَكَّرْتُم بَنَاءَ الْبَنَانِ

٢٨٨

٥٠- انا لله وانا اليه راجعون

١٠٠٠

سید احمد   لم لہ   لہ لہ

فہرست مضامین تعلیم الاسلام حصہ اول

صفحہ	مضمون	صفحہ	مضمون
۱۲	تکبیر، ثنا، تہود	۱	اسلام کیا سکھاتا ہے ؟
۱۳	تسمیہ، سورۃ فاتحہ، سورۃ کوثر	۲	اسلام کا کلمہ، کلمہ طیبہ، کلمہ شہادت
۱۴	{ سورۃ اخلاص، سورۃ فلق سورۃ الناس -	۲	ایمان مجمل
۱۵	رکوع کی تسبیح، قومہ کی تسبیح و تحمید سجدہ کی تسبیح، تشہد -	۳	ایمان مفصل
۱۶	درود شریف، دعا	۳	تمہیں کس نے پیدا کیا ؟
۱۷	{ سلام، نماز کے بعد کی دعا، دعائے قنوت -	۳	کافر اور مشرک کسے کہتے ہیں ؟
۱۸	وضو کرنے کا طریقہ	۴	حضرت پیغمبر خدا صلی اللہ علیہ وسلم کا بیان
۱۹	نماز پڑھنے کا طریقہ	۶	قرآن مجید کا بیان
۲۱	{ امام، منفرد، مقتدی کی نمازوں کا فرق	۷	خدا تعالیٰ کی بندگی
۲۳	رکوع اور سجدہ کرنے کا صحیح طریقہ	۸	نماز کا بیان
۲۳	نماز کے بعد کا وظیفہ	۸	قبلہ کسے کہتے ہیں ؟
۲۴	اسلام کے کلمے	۸	نمازیں کتنی فرض ہیں ؟
		۹	اذان
		۱۰	اقامت
		۱۰	جماعت
		۱۱	مقتدی، منفرد، نماز کے فائدے

(مطبوعہ دہلی پرنٹنگ ورکس ہلی)

